

Prawo polskie. Próba syntezy, red. Tadeusz Guz, Jan Głuchowski, Maria R. Pałubska, Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck 2009, ss. 1160 + ilustracje.

Książka *Prawo polskie. Próba syntezy* jest pracą zbiorową dwudziestu siedmiu autorów, specjalistów poszczególnych dziedzin prawa. Autorzy swoimi artykułami naukowymi reprezentują następujące dyscypliny wiedzy prawniczej: aksjologia prawa (Marek Piechowiak), filozofia prawa (Tadeusz Guz), prawo konstytucyjne (Waldemar Bednaruk, Dariusz Dudek, Wojciech Łączkowski), historia prawa (Stanisław Wielgus), prawo kanoniczne (Mirosław Sitarz), prawo rzymskie (Antoni Dębiński), prawo cywilne (Marzena Dyjakowska, Juliusz Petraniuk), postępowanie cywilne (Grzegorz Trojanowski), prawo rodzinne (Andrzej Dzięga, Zdzisław Jancewicz, Piotr Telusiewicz, Marta Greszata), prawo karne (Alicja Grześkowiak), prawo karne wykonawcze (Małgorzata Kuć), postępowanie karne (Grzegorz Gozdór), prawo publiczne międzynarodowe (Lech Antonowicz), prawo prywatne międzynarodowe (Maria R. Pałubska), prawo wyznaniowe (Józef Krukowski), prawo pracy (Grzegorz Goździewicz), prawo administracyjne (Stanisław Wrzosek), postępowanie administracyjne (Sławomir Fundowicz), prawo finansowe (Jan Głuchowski), prawo handlowe (Andrzej Herbet), prawo gospodarcze (Cezary Kosikowski). Każdy artykuł jest samoistną publikacją naukową, przedstawiającą aktualną wiedzę z zakresu omawianej problematyki oraz ustalenia i przemyślenia Autora. Łącznie stanowią one jednolite, wewnętrznie korespondujące, całościowe dzieło świadczące o prawie polskim.

Na szczególne podkreślenie zasługuje to, że recenzowana praca jest przedsięwzięciem nowatorskim. Nie stanowi jeszcze *sensu stricto* syntezy polskiego prawa (podkreślają to redaktorzy we wstępie), lecz jest udaną próbą ukazania aktualnego stanu współczesnego prawa w jego historycznym rozwoju. Książka *Prawo polskie. Próba syntezy* kładzie podwaliny i toruje drogę przed przyszłą, w pełnym tego słowa rozumieniu, syntezą prawa polskiego. Aktualnie praca ta spełnia zadanie pierwszego, ważnego projektu na drodze ukazania prawa ustawicznie rozwijającego się w pełnym zakresie jego dyscyplin. Nie może również uchodzić uwadze niezmiernie istotna funkcja popularyzatorska wiedzy prawniczej.

W dziele konsekwentnie przewijają się dwa nurty naukowe, ściśle ze sobą związane: historyczny i współczesny. Pierwszy z nich ukazuje powstawanie i kształtowanie instytucji prawno-ustrojowych, sięgając w głąb historii państwa polskiego. Poczynając od I Rzeczypospolitej (np. prof. Stanisław Wielgus), przez okres rozbiorów i II Rzeczypospolitą Polską oraz Polskę po II wojnie światowej, a kończąc na III Rzeczypospolitej Polskiej. Ukazuje bogactwo samoistnej, wspaniałej, twórczej myśli praw-

niczej, tworzenie instytucji prawa publicznego i prywatnego w ponadtysiącletniej historii państwa i narodu polskiego, niedającej się zniszczyć nawet w okresie 123-letniej utraty niepodległości państwowości polskiej (np. Kodeks Karzący Królestwa Polskiego z 1818 r., Kodeks Cywilny Królestwa Polskiego z 1825 r., ustawy hipoteczne z 1818 i 1825 r. i wiele innych pomników prawa). Nurt historyczny pojawia się w artykułach typowo historyczno-prawnych (np. dra Waldemara Bednaruka) lub łączony jest w publikacjach omawiających prawo współczesne (np. prof. Alicja Grześkowiak). Natomiast nurt współczesny przekazuje aktualny stan obowiązującego prawa poszczególnych dziedzin. Ukazuje wielkie zmiany, jakie zaszły w prawie w okresie transformacji ustrojowej w latach 1998-2007 w Polsce. Dotyczą one wszystkich dyscyplin prawa konstytucyjnego, sądowego i gospodarczego.

Zastosowana metoda podwójnego naukowego nurtu badawczego stwarza fascynującą przeglądną powstawania i kształtowania się prawa polskiego w różnych jego dziedzinach. Stanowi to niezaprzeczalny, bodaj najważniejszy walor recenzowanego dzieła. Wszystkie artykuły mają bardzo bogaty aparat naukowy, zawierający odnośniki źródłowe bądź informacyjne, co niezmiernie wzbogaca wartość naukową książki. Praca ma niezaprzeczalne wartości naukowe, społeczne i narodowe, jest ciekawa i czytelna.

*Prof. Jerzy Markiewicz
WZNPiE KUL*

Bitwy pod Tomaszowem Lubelskim w 1939 roku, red. Tadeusz Guz, Wojciech Lis, Ryszard Sobczuk, Lublin: Wydawnictwo Werset 2010, ss. 272.

W 2010 r. ukazało się drukiem zbiorowe opracowanie na temat bitew pod Tomaszowem Lubelskim; pierwsza trwała od 17 do 20 września, druga od 22 do 27 września 1939 r. W siedemdziesiątą rocznicę tych bitew, 7 września 2009 r. odbyła się w Tomaszowie Lubelskim konferencja naukowa, zorganizowana przez Wydział Zamiejscowy Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL. Omawiana publikacja stanowi jej pokłosie. W przygotowanie konferencji, jak też w opublikowanie jej materiałów znaczący wkład wniósł Urząd Miasta Tomaszowa Lubelskiego, co należy przypomnieć, gdyż nie wszystkie władze lokalne w takim stopniu doceniają tradycje historyczne swojej małej ojczyzny.

Zamieszczone w publikacji artykuły dają obraz sytuacji, w jakiej znalazło się Wojsko Polskie pod Tomaszowem Lubelskim we wrześniu 1939 r. Podkreślić trzeba zarówno uwzględnienie szerokiego tła wydarzeń pod Tomaszowem, powiązanie ich z sytuacją w kraju i Europie, jak i kontekst ideologiczny oraz moralny.

Najdalej w przeszłość sięga artykuł **ks. Tadeusza Guza** pt. *Filozoficzny kontekst wojny światowej*. Autor wykorzystał m.in. książkę głównego ideologa hitlerowskiego